

InQbator

Ett mentorprogram för
entreprenörer inom kultur- och mediesektorn
med jämställdhet i fokus

Förord

Kulturen är den snabbast växande sektorn i Europa idag. Den är ekonomiskt mer betydande än bilindustrin. År 2004 arbetade 5,8 miljoner människor med kultur och kreativ industri.¹ Samtidigt är det en sektor där konstnärer inte får lön för sitt arbete och som tampas med svårigheter att hitta långsiktigt bärkraftiga sätt att överleva på. Konstnärer är en av de grupper som har det sämst ställt i Sverige idag. Den svenska bildkonstnären är oftast egenföretagare, dock är det få som får företagandet att gå runt ekonomiskt.² Behovet av organisering, rådgivning och mentorskap anpassad efter de villkor man lever under är stort.

InQbator var ett pilotprojekt som ville lyfta fram två perspektiv: Mentorskap anpassad efter kulturutövarnas behov och situation samt kvinnors möjligheter att ta större plats som egenföretagare och i ledande positioner i kulturlivet. Projektet genomfördes mellan juni och december 2006. Det var ett litet projekt med tio deltagare. Resultaten är ändå relevanta. I en tid då kultur tillskrivs en betydande tillväxtpotential, bör de villkor kulturutövare lever under analyseras och specifika metoder tas fram som kan förändra och förbättra dessa entreprenörers situation. Ofta vänds blickarna mot näringslivet och deras metoder för att hitta lösningar på kulturutövarnas problem. Vi ville pröva något annat. De mentorer som deltog i projektet var alla själva kulturutövare och konstnärer. De befann sig i ledande positioner i kulturorganisationer eller var egenföretagare i kulturlivet. I denna text presenterar vi några resultat och viktiga slutsatser av detta arbete. Vi har också låtit två mentorer och två deltagare själva lyfta fram förtjänster och svårigheter med projektet.

Ska kulturutövarnas situation förändras måste resurser frigöras. Vill man stärka kvinnor måste resurser frigöras. Man bör, som vi ser det, ta vara på de kunskaper som finns i kulturlivet. Vill man stärka företagandet bland kulturutövare, bör man leta efter svaret på frågan "Hur?" tillsammans med alla dem som driver festivaler, skivbolag, gallerier och konstprojekt. Företagsökonom Pierre Guillet de Monthoux menar att konstnären är huvudpersonen i företagsvärlden.³ Företagarna har något att lära av konstnärerna, inte tvärtom. Professor Ramnath Narayanswami, på Creative Future i Indien⁴ utvecklar företagare utifrån en trestegsmetod: 1) Utsätt deltagarna för kreativa människor 2) Lär dig respektera deras arbetssätt och 3) Utmana din egen kreativitet.

Det handlar om kunskap och självförtroende. Det gäller att lita till det man faktiskt kan. Vill man åstadkomma förändring i kulturlivet med ökad jämställdhet och en förbättrad situation för konstnärer, måste man börja med att stärka sektorns självförtroende. Frigör resurser och fråga konstnärerna. De främsta experterna på hur konst och kultur ska utvecklas finns bland kulturutövarna.

¹ "The economy of culture in Europe", EU-Kommissionen 2006

² Forsman Anders, Konstnärerna och Trygghetssystemen, SOU2003:21

³ Guillet de Monthoux Pierre, Det sublimas konstnärliga ledning, 1993

⁴ Creative Future, <http://creativefuture.britishcouncil.org.in/home.htm>

InQbator – ett pilotprojekt

InQbator var ett mentorprogram med målsättningen att stärka kvinnligt entreprenörskap, företagande och ledarskap inom kulturlivet. Projektidén togs fram som en reaktion på den omtalade bristen på jämställdhet inom kulturlivet, en debatt som växte sig stark under hösten 2004. Bland trettioåret teaterchefer var endast en handfull kvinnor, något som rönt stort medialt intresse. Tre organisationer gick samman – Göteborg Artist Center, Nätverkstan och Business Region Göteborg – med målet att hitta konkreta sätt att stärka jämställdheten inom kulturlivet. En referensgrupp tillsattes av verksamma i kulturlivet för att diskutera vad som krävdes för att nå förändringar och om ett mentorprogram kunde vara ett sätt. Diskussionerna mynnade ut i ett åtta månader långt mentorprogram, ett första pilotprojekt, med start i maj 2006. De tio deltagarna följde en seminarierie om sex tillfällen och fick var sin mentor. Mentorerna träffades vid fyra tillfällen för att dela sina erfarenheter och diskutera frågan om mentorskap inom kulturlivet. Vad krävs för att vara en god mentor för verksamma konstnärer och kulturutövare? Mentorerna var själva verksamma i kulturlivet, som konstnärer eller i ledande ställning i en kulturorganisation.

Målsättningarna

Projektet hade följande målsättningar:

- Att genom konkreta insatser stärka kvinnors företagande och ledarskap inom kulturlivet,
- att stärka kvinnor så att fler startar eget och/eller tar en ledande position inom kulturlivet.
- att utveckla diskussionen om genusfrågor inom kultur- och mediesektorn.
- att sammanställa ett handledningsmaterial för mentorer som kan vara till stöd för arbete med genusfrågor inom kultur- och mediesektorn.

Intervjuer

DELTAGARE I INQBATOR

Anci Hjulström,
skådespelerska och regissör

Ylva Jonsson,
en av grundarna av företaget Systerbolaget

MENTORER

Magnus Rosén,
musiker och egenföretagare

Marit Kapla,
Konstnärlig ledare Göteborgs Film Festival

DELTAGARE I INQBATOR

Vi måste bli bättre på att hjälpa varandra och att förstå att vi kvinnor kan vara mer business med varandra, ge varandra jobb, nätverka mer och skita i nojor.

Ancil Hjulström,
skådespelerska och regissör

”JAG ÄR SOM EN BLÄCKFISK med mycket på gång hela tiden och med uppdrag från flera ställen samtidigt. En gång om året ifrågasätter jag den situation jag befinner mig i. Hittills har frilanslivets modell vunnit och jag fortsätter med det. A-kassan strulade, flera jobb ställdes in, dealar bröts och saker sköttes dåligt, så jag gjorde en helomvändning. All skaparkraft höll på att försvinna. Jag behövde ”levla upp” en nivå, som en Pokémon kan göra.

Jag startade egen firma och cirka ett halvår senare kom jag i kontakt med InQbator där jag fick en plats. Det låg bra i tiden eftersom jag hade ett behov av att strukturera upp saker och ting. Jag behövde en del hjälp med vad jag skulle göra.

Jag träffade min mentor ett par gånger i Stockholm och kunde då hitta beröringspunkter som var bra i våra samtal. Jag började sätta upp konkreta mål som att skriva ett par låtar, göra hemsida och spela upp låtar för andra. Jag har tagit tag i flera saker som jag velat utveckla. Jag har kommit närmre det som känns viktigt och det som jag ska fortsätta att göra i framtiden. En insikt var att bli medveten om strukturer och att det går att ta kliv i dem.

Genom min mentor hörde jag talas om Imprä, en förening till stöd, utveckling och synliggörande av kvinnliga musiker inom jazz, improvisation, elektronik och alternativ. Grundidén är bra. Vi måste bli bättre på att hjälpa varandra och att förstå att vi kvinnor kan vara mer business med varandra, ge varandra jobb, nätverka mer och skita i nojor. Något som män är bättre på och gör per automatik. Jag fick nya sätt att tänka, slutade fokusera på rädslor och att inte alltid veta vad nästa steg innebär. Jag började göra mer musik i mina musikgrupper, arrangera låtar, ta violaspelandet mer på allvar och spelade nyligen i ett möte med en kvartett ur symfonikerna i en ny serie där pop möter klassisk musik.

Mentorer är otroligt viktiga för kulturlivet. En lysande idé, eftersom det inte finns några självklara skolor. Kreativitet prioriteras inte. Som artist ställer man sig lite utanför samhället. Det är därför viktigt att hitta resonans i någon annan person och att få kickar. Det är en vacker idé, att lära av och coacha varandra. Det handlar inte om ålder och vishet, utan snarare om personer som har utvecklats inom specifika områden eller frågor och därför har formulerat sig kring vissa saker. När jag arbetar som sångpedagog i förhållande till mina elever, märker jag ibland att det är själva formulandet av olika fenomen som har behövts. Det kan vara så att en mentor är yngre än en själv, men att personen har fokuserat lite mer och formulerat sig i den frågan som man behöver hjälp med. Viktigt för ett projekt som InQbator, är också att hitta rätt personer för denna typ av projekt. Att man verkligen är motiverad att hitta nya lösningar för sitt konstnärskap. Då går man också på föreläsningarna. Att verkligen hitta dem som har behoven, här och nu. Mentorerna själva skulle i sin tur ha tillgång till en egen mentor.”

DELTAGARE I INQBATOR

Det var intressant att höra regeringens mål, kontra den verklighet som finns och vart pengarna egentligen går.

Ylva Jonsson,
en av grundarna av företaget Systerbolaget

”JAG TYCKER ATT INQBATOR var bra i stort. Jag gillade främst själva mentordelen. Samtalen med vår mentor fungerade bra och stämde överens med våra behov. Vi jobbade bland annat med uppgifter, strukturerade upp, gick igenom tillgångar i form av personliga kontakter, pratade om vad vi skulle göra och hur vi skulle gå till väga. Skapade en ekonomisk plan och en verksamhetsplan.

Tanken var att kunna jobba heltid med Systerbolaget och inriktningen var därför mot företagande. Vårt mål var att få ihop pengar till att skapa en halvtidstjänst, så att en av oss skulle kunna arbeta på Systerbolaget.

Föreläsningen om säljande var konkret och bra. Vissa av föreläsningarna fick man inte ut så mycket praktiskt av. När det gäller genusperspektivet var det inte så mycket nytt. Det var intressant att höra regeringens mål, kontra den verklighet som finns och vart pengarna egentligen går. Det var bra att föreläsningarna var blandade, men vill ha lite mer konkreta föreläsningar. Om man söker sig till ett sånt här program så tror jag att man ändå har funderat en hel del på genusfrågan redan.

Jag hade hoppats på att InQbator skulle kunna fungera som grund för ett nytt nätverk, men det kändes inte riktigt som att det blev så. Ett förslag är att man skulle kunna ha rena nätverksträffar, där deltagarna får möjlighet att presentera sina projekt för varandra och för mentorerna. Det borde vara mer vikt på själva gruppen och nätverksdelen.

Konkret kunde Systerbolaget använda sig av InQbator på ett bra sätt. Vi fick en tydligare plan och har fått gjort mycket av det som var tänkt. Det var också bra på så sätt att jag kunde använda mig av programmet i det verkliga livet. Under tiden hade jag ett jobb med dåligt kontrakt och ett projekt vid sidan av, vilket gjorde att jag kunde tänka och värdesätta på ett annat sätt.

Mentorer är viktiga. Personligen var det skönt att få ställa frågor. Det kan vara bra även för mentorn och det kan vara utvecklande för båda parter. I ett långt perspektiv kan det vara utvecklande för kulturlivet och vissa personer, kanske inte för alla. Jag har haft personer omkring mig tidigare som haft liknande funktion som en mentor och har saknat det i perioder när det inte funnits någon specifik.”

MENTOR

Man kan inte vara ledsagare utan förankring. Att vara mentor innebär ett ansvar och för egen del tyckte jag att det var spännande.

Magnus Rosén,
musiker och egenföretagare

”JAG HADE TUREN att få en person som har klart för sig sin position i livet. Livet innebär val och vägkorsningar och vi lade upp det som ett bollplank där den ena tar upp ämnet, vad hon funderar på. Jag svarar, färgad utifrån mina erfarenheter. Inga rätt och fel, utan jag vill ge en annan synvinkel för att hon sedan ska kunna modellera fram ett eget svar. Jag vill öppna tankegångar, öppna ämnet genom att använda min livserfarenhet.

Det var ett bra flöde där de mentala nivåerna öppnades. En mentors roll är att öppna sinnen genom sin livserfarenhet och på något sätt professionellt verksam. Den som inte har livserfarenhet och någon slags stabil bakgrund kan färga den andres synpunkter och ge omogna synvinklar. Då kan det bli galet. Man kan inte vara ledsagare utan förankring. Att vara mentor innebär ett ansvar och för egen del tyckte jag att det var spännande. Jag tycker att mentorskapet ska vara för en person och inte för en grupp.

Under möten och mellanträffar märkte jag att alla inte hade mentorsrollen klar för sig. Att de som fick en mentor kanske inte visste varför de ville ha en mentor och vad man kunde förvänta sig av en sådan. Det var nyttigt att lyssna på andra utan att komma med besserwisser-svar och istället ställa frågor. Då kan personen ifråga själv komma på svaren och hjälpa sig själv. Men man måste nog ha någorlunda lika värderingar och verklighetsuppfattning för att det ska fungera på ett bra sätt. Andra mentorer kanske tog på sig rollen som lärare eller psykolog, där den ene vet bäst, vilket jag inte tycker är så bra. Det finns inte bara en sanning, utan flera.

Att det finns mentorer i kulturlivet tycker jag är viktigt. Ja, egentligen är detta viktigt för alla människor, för att öppna sina sinnen och ställa in skärpan. Denna typ av dialog borde föras in i grundskolan redan. Att man får lära sig att lyssna och ge synvinklar utan något definitivt svar. Verkligheten ser så olika ut från olika åskådarplatser. Man sitter inte på den ultimata sanningen, utan på en bit av sanningen, en bit av den stora kakan. Kommunikation är A och O för livet. Det är viktigt att försöka ha förståelse och att vara dynamisk. I perioder av livet har man kanske inte ett lika stort behov av en mentor och i andra har man mer. Men att ha tillgång till dialog är aldrig fel. Det är jätteviktigt med dialog.

I det långa perspektivet kan målen se väldigt olika ut om man ser till de olika variablerna som styr. När näringslivet styr ser det ut på ett sätt och om kulturen hade styr, ett annat. Det är friskt att ha människan som utgångspunkt och att ekonomin i sin tur rättar sig efter det. I slutändan blir ”dåliga människor” ändå en kostnad för samhället. Därför borde inte ekonomin vara vägvisaren, utan kultur och näringsliv borde befrukta varann. Allt måste finnas med. Ramarna för detta borde bli tydligare för politiker. Det är inte bara vinst som gäller, utan människa och natur måste också tas hänsyn till. Lite av varje ger en bra bild och kan de kombineras ger det en bra balans. Korsbefruktning är kanon.”

MENTOR

Jag inspirerades och smittades av deras energi och lust till att uttrycka sig. Hela projektet var mer givande än jag hade förväntat.

Marit Kapla,
Konstnärlig ledare Göteborgs Film Festival

“JAG VAR RÄDD FÖR att min tid inte skulle räcka till för att kunna genomföra projektet på ett bra sätt. Att tidsbristen skulle begränsa resultatet. Jag hann ändå med adepterna på ett bra sätt, tycker jag. Det jag inte hann med, var tyvärr att gå på alla föreläsningar. De kändes intressanta även för oss mentorer. Jag hade lika gärna kunnat vara adept och det kändes som att det fanns samhörighet mellan mentorerna och adepterna.

Att vara mentor kändes inte så svårt. Det blev inte så mycket “guidning” som jag hade trott, utan det blev mer ett genomsnack. Det var roligt att uppfinna sin egen metod i sammanhanget. Mellanträffarna för mentorerna var väldigt bra och jag fick ut mycket av de andra mentorerna och deras berättelser från möten med deras adepters. Mötena med gruppen har ännu inte avslutats. Det har varit givande att träffa deltagarna och jag hoppas och utgår ifrån att de också tycker det. Det var personligen kul att träffa deltagarna som befinner sig på gräsrotsnivå inom filmskapandet. Jag inspirerades och smittades av deras energi och lust till att uttrycka sig. Hela projektet var mer givande än jag hade förväntat.

Projektets längd var bra. Det skulle alternativt varit längre, eftersom jag i efterhand förstår att såna här processer ska få ta tid. I mitt fall med gruppen, kommer vi att ses en ytterligare gång. Det var bra med handledning för mentorerna och att i grupp få ta upp problem som vi stöter på för att göra uppdraget bättre och komma vidare. Om jag skulle göra detta igen, vill jag inte göra det annat än på något år eller så, mest på grund av tidsbrist. Jag tror att det behövs mentorer i kulturlivet. Jag vill själv gärna ha en mentor och jag försöker att tillgodose de behoven på annat sätt, genom att diskutera med vänner som gör liknande saker. Denna typ av projekt ger kulturvärlden en gemenskap och självförtroende. Att träffa likasinnade gör att man blir stärkt i sin uppfattning om vad som är viktigt i staden och samhället.”

Adepterna pratade mycket om genusperspektivet med mig. Däremot så tenderade det i praktiken att komma i andra hand, eftersom det fanns viktigare saker att ta itu med först för just dem. Det var så mycket annat som krävde uppmärksamhet. Killar i kulturvärlden behöver också denna typ av projekt. Men strukturellt behöver kvinnliga individer peppas. Genusperspektivet är också viktigt av många andra orsaker. Inför en fortsättning är det värt att ytterligare diskutera exakt hur mentorprojektet InQbator ska uppmuntra och befrämja jämställdhet i kulturlivet. Eftersom ett mentorsprojekt i första hand stöttar individer, och eftersom det i första hand är tjejer som behöver uppmuntras till eget företagande och chefspositioner, så är jag osäker på om det är möjligt att ha både killar och tjejer som adepters. Även om det vore önskvärt. Det fungerar bra att ha en grupp med både killar och tjejer, som jag hade. Men de var ett undantag, de flesta deltagarna i InQbator var enskilda kvinnor. Det kanske är så det måste vara även i fortsättningen. Men jag ställer alltså bara frågan, jag har inga svar.”

Vad krävs av en mentor i kulturlivet? Några slutsatser.

Kulturlivet består av frilansare, mikroföretag och mångsysslare med olika anställningsformer. Nätverk och nätverkande är viktigt. Ska du som konstnär utvecklas inom ditt yrke är det ofta du själv som är drivkraften. Sångerskan Karin Inde menar att en konstnär själv har alla roller i ett företag. Man är ledare och chef, konstnär, administratör och kommunikatör i en och samma person. Konstnärsrollen kräver en process som innebär att ta stora personliga risker, administratören vill minimera risker. Då chefen är man själv, ökar behovet av utomstående personer, mentorer, som kan hjälpa till att se nya möjligheter.

Vad krävs av en person som är mentor i kulturlivet? Troligtvis är det inte någon större skillnad att vara mentor inom kulturlivet än inom andra branscher. Dock menar mentorerna och deltagarna i detta projekt, att det är några punkter som är särskilt viktiga för att kunna fungera som mentor för konstnärer och kulturutövare.

En mentors kompetens består framförallt av en uppsättning personliga egenskaper i kombination med branschkunskaper. Projektet visar att båda dessa är viktiga kompetenser. Branschkunskap är en nödvändighet, något både mentorer och deltagare är överens om. Däremot tycks detaljkunskap om företagande vara mindre prioriterat. Expertkunskap om företagande, bokföring, skatt och andra nödvändiga delar i företagande går att hitta på annat håll. Mentorn ska, menar deltagarna, inspirera och stötta deltagaren i processen att bli företagare.

Personliga egenskaper + Bransch-kunskaper (+ Företags-kunskaper)

Att vara mentor för en frilansare, en som vandrar mellan uppdrag eller mellan uppdrag och anställning, innebär vissa skillnader jämfört med att vara mentor för en företagare. Det gäller framför allt att känna till de olika typer av plattformar som kan vara förenliga med frilansverksamhet. En frilansare i kulturlivet är inte alltid egenföretagare. Man kan vara tillfälligt anställd, ibland av olika arbetsgivare och ibland anlita faktureringsstjänst. Man arbetar samtidigt i flera nätverk och med olika samarbetspartners beroende på aktuellt projekt. Olika grupperingar av frilansare bildas och upplöses allteftersom jobb blir utförda. Det kräver ofta att mentorn är väl insatt i dessa branschfrågor, för att kunna stötta en frilansare inom kulturlivet.

Att vara mentor för en person som är anställd i en kulturorganisation innebär en annan situation. Det är en fördel, menar deltagarna i InQbator, om mentorn har erfarenhet av samma typ av arbete, så som att ha haft arbetsledande uppgifter, personalansvar, erfarenhet från storleksmässigt likvärdig organisation. Det är också bra om mentorn har kulturpolitiska kunskaper, för förståelsen av hela organisationens status i samhället. Samma kön kan vara en fördel för att kunna se mentorn som en förebild och inspiratör.

Att vara mentor för ett kulturföretag eller projekt med minst två personer inblandade ställer ytterligare krav på mentorn. Många kulturutövare väljer att gå samman i en förening och driva projekt gemensamt. En mentor för en sådan grupp bör ha kunskap om hur man sätter upp och håller sig till en plan. Det handlar mycket om att styra upp strukturerna runt projektet. Bena upp och konkretisera. När? Hur? Prata igenom vad som hände förra gången, vad vi gör nu och till nästa gång. Om helt nya saker kommer upp som är viktiga att prata om, ta upp det också. I varje grupp ryms också mer individuella frågor och problem. Dessa måste också behandlas. Mentorn ansvarar för att dessa frågor får rätt proportioner för det fortsatta arbetet med hänsyn till alla inblandade. Dynamiken mellan projektet och individen är viktig att ha koll på.

De personliga egenskaper och kunskaper som krävs för att fungera som mentor i konst- och kulturlivet kan sammanfattas i följande punkter.

En mentor i konst- och kulturlivet...

- Bör vara inriktad på process, ej produkt. Tonvikten i en konstnärs arbete ligger på processen. Produkten är unik och oförutsägbar. Konsten skapas i nuet.
- Ha branschkunskap genom egen erfarenhet av konst- och kultursektorn och dess villkor. Bör själv vara aktiv i kulturlivet.
- Kunna balansera mellan två vågskålar; å ena sidan bidra till struktur och ordning, å andra spontanitet, kreativitet och flexibilitet. Förstå skillnaden mellan och betydelsen av formell och informell struktur.
- Hantera komplexa situationer. En konstnärs yrkesliv består av en uppsättning komplexa situationer och anställningsformer. Nätverk har stor betydelse. Mentorn bör kunna navigera och guida adepten i en sammansatt arbetssituation.
- Lyssna mer än prata. Integritet och självinsikt. Ett generöst och prestigelöst förhållningssätt med förmåga att dela med sig av kunskaper och erfarenheter. Adepten är inspirationskällan och bör stå i centrum.

Slutord

InQbator hade ambitionen att starta flera processer samtidigt: Öka jämställdheten i kulturlivet genom att stärka kvinnors företagande, hitta metoder för hur en mentor inom kulturlivet bör vara och samtidigt bidra till personlig utveckling för deltagarna. Målsättningarna var stora, på gränsen till storslagna, för ett så kort projekt.

Det mest framträdande resultatet blev frågan om hur en mentor inom konst- och kulturlivet bör vara. Kanske beror det på att frågan är, och var, så aktuell. Idag är entreprenörskap på allas läppar. Konstnären ska bli företagare. Men om man vill stärka denna sektor, varför vänder man sig inte till utövarna? Varför är så sällan kulturentreprenörerna efterfrågade som mentorer och coacher? Att ta fram metoder för hur ett sådant mentorskap bör vara konstruerat för att fungera var därför angeläget.

Genus- och jämställdhetsfrågan var inte på något sätt mindre viktig. Däremot visade det sig att deltagarna redan var väl medvetna om frågorna och för dem var andra frågor i stunden mer framträdande. I InQbator var det de praktiska frågorna om projektledning, organisering, reflektion kring sitt arbete, som var viktigast att diskutera. Att förändra och förbättra jämställdheten är ett långsiktigt arbete. Det är en fråga som måste diskuteras i vidare kretsar i kulturlivet och involvera dem som har makt att förändra.

Att vara frilans är en vanlig arbetsform för konstnärer. Det diskuteras dock sällan vad detta egentligen innebär. Det blev tydligt, under projektets gång, att de rådgivningssystem som idag finns är illa anpassade efter denna form. Mer kunskap behövs.

Bakgrundsfakta

Projektägare och medverkande organisationer

Projektet InQbator drevs av Göteborg Artist Center, Nätverkstan Kultur i Väst och Business Region Göteborg. Projektägare var, Göteborg Artist Center. InQbator finansierades av Västra Götalandsregionen, FöreKom, och Nutek.

Projektet hade en styrgrupp med representanter från Business Region Göteborg, Nätverkstan Kultur i Väst, Arbetsförmedlingen Kultur Väst, Göteborgs Universitet Konstnärliga Fakulteten och Göteborg Artist Center.

Projektledare var Annika Törnqvist, musiker och verksam i Göteborg Artist Center.

Hur har InQbator genomförts?

InQbator var ett åtta månader långt mentorprogram som genomfördes mellan maj och december 2006. Tio personer fördelat på totalt åtta företag/projekt/föreningar antogs och gick igenom programmet. Varje deltagare fick under projektiden en mentor. Mentorerna handplockades från kulturlivet. Mentorerna är aktiva och framgångsrika inom sitt konstområde, alternativt arbetar i ledande ställning inom en kulturorganisation. Deltagarna följde, parallellt med mötena med sin mentor, ett seminarieprogram om sex tillfällen:

- Entreprenörskap, föreläsare David Karlsson, Nätverkstan
- Feminism och genusfrågor, föreläsare Amanda Svensson, Regionalt resurscentra för jämställd tillväxt och utveckling
- Konsten att ta betalt för kunskap, föreläsare BrittMarie Ahrnell, Ahredo AB
- Branschkunskap – Sveriges kulturpolitiska karta, föreläsare Thomas Gustafsson, Göteborg Artist Center
- Leda och Rekrytera, ett samarrangemang med Partnerskap för framgång
- Konstnärens roll i samhället – varumärket konstnären, föreläsare Karin Inde. Utvärdering.

Metod för slutsatser

Mentorerna har träffats i grupp vid fyra tillfällen, för information, planering och utvärdering.

Första träffen, i juni 2006, var en informationsträff där vi samtalade om projektet och vad det innebär att vara en mentor under ledning av Britt-Marie Haglund från Nyföretagarcentrum Väst.

Andra träffen, i oktober, diskuterade vi i grupper om 3 personer följande frågor:

- Vilken är din viktigaste roll som mentor i dagsläget?
- Vilka stödområden är viktiga för din deltagare? (ekonomi, struktur, konstnärlig utveckling, personliga frågor och annat)
- Vilka krav ställer deltagaren på dig? Kan/vill du möta dem?

Vid tredje träffen, i november, var uppgiften att diskutera följande frågor:

- Vilka kompetenser/personliga egenskaper är viktiga att ha som mentor?
- Vad ska man fokusera på?
- Finns det en särskild metod för att vara mentor?

I grupper diskuterades utifrån perspektiv att vara frilansare, anställd, företag/projekt

Fjärde träffen med mentorerna, i december, hade fokus på deltagaren och behovet av en mentor.

Mentorer

Erik Andersson

Martina Eriksdotter

Thomas Gustafsson

Marit Kapla

Lina Nyberg

Magnus Rosén

Karin Stenmar

Lena Stenmar

Pernilla Warberg

Deltagare

Anci Hjulström

Ylva Jonsson

Helena Persson

Karin Mailänder

Susanne Bertlin

Annika Forsberg

Åsa Larsson

Love Lindén

Eva-Lotta Sandberg

Nico Schmidt

Kontakt och mer information

Annika Törnqvist: annika@gac.se

Lotta Lekvall: lotta.lekvall@natverkstan.net

Intervjuer och foton: Helena Persson

Illustration omslag: Pia Lundqvist

Grafisk form: Anders Jacobsson

InQbator

InQbator var ett pilotprojekt som ville lyfta fram två perspektiv: Mentorskap anpassad efter kulturutövarnas behov och situation samt kvinnors möjligheter att ta större plats som egenföretagare och i ledande positioner i kulturlivet. Projektet genomfördes mellan juni och december 2006. Det var ett litet projekt med tio deltagare. Resultaten är ändå relevanta. I en tid då kultur tillskrivs en betydande tillväxtpotential, bör de villkor kulturutövare lever under analyseras och specifika metoder tas fram som kan förändra och förbättra dessa entreprenörers situation.